

ปัจจัยที่ส่งผลต่อเจตคติวิชาชีพครูของนักศึกษาคณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

FACTORS AFFECTING THE ATTITUDE TOWARD THE TEACHING PROFESSION
OF UNDERGRADUATE STUDENTS, FACULTY OF EDUCATION IN VALAYA
ALONGKORN RAJABHAT UNIVERSITY UNDER THE ROYAL PATRONAGE
PATHUM THANI

จิตตรี จิตแจ่ง¹ และจิตเจริญ ศรีขวัญ²
Jittree Jitjaeng¹ and Jitcharoen Sronkwan²

- ¹ หลักสูตรเคมีและวิทยาศาสตร์ทั่วไป คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
จังหวัดปทุมธานี
- ² หลักสูตรชีววิทยาและวิทยาศาสตร์ทั่วไป คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
จังหวัดปทุมธานี

¹ B.Ed. (Chemistry and General Science), Valaya Alongkorn Rajabhat University under the Royal
Patronage, Pathum Thani

² B.Ed. (Biology and General Science), Valaya Alongkorn Rajabhat University under the Royal
Patronage, Pathum Thani

E-mail: jittree@vru.ac.th

Received:	July 31, 2018
Revised:	October 1, 2018
Accepted:	October 5, 2018

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับเจตคติต่อวิชาชีพครูของนักศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี 2) เพื่อศึกษารูปแบบเชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อเจตคติต่อวิชาชีพครูของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาคณะครุศาสตร์ ที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 ถึง ชั้นปีที่ 4 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี และกำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน จำนวน 306 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อเจตคติวิชาชีพครูของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี มีค่าความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ 0.938 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงบรรยาย วิเคราะห์สหสัมพันธ์ และวิเคราะห์รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

ผลการวิจัยพบว่า

1) ระดับเจตคติต่อวิชาชีพครูของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเลขคณิตอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยเลขคณิตอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยเลขคณิตสูงสุด ได้แก่ ด้านกระบวนการเรียนรู้วิชาชีพครู มีค่าเฉลี่ยเลขคณิตอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านสถานภาพวิชาชีพครู ด้านลักษณะความเป็นครู และด้านความคาดหวังต่อวิชาชีพครู ตามลำดับ

2) รูปแบบเชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อเจตคติต่อวิชาชีพครูของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี พบว่า ตัวแปรบรรยากาศ การเรียนการสอน ตัวแปรการได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว ตัวแปรแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ตัวแปรการปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา และตัวแปรการเป็นแบบอย่างที่ดีของบุคคลที่ประกอบอาชีพครู เป็นตัวแปรที่มีนัยสำคัญมีอิทธิพลทางตรงส่งผลต่อตัวแปรเจตคติต่อวิชาชีพครูของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทาง ดังนี้ 0.23, 0.20, 0.17, 0.14 และ 0.13 ตามลำดับและสามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรเจตคติต่อวิชาชีพครูของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้ร้อยละ 69 และ ผลการวิเคราะห์ตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบเชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อเจตคติต่อวิชาชีพครูของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ($\chi^2 = 0.00$, $df = 0$, $p\text{-value} = 1.00$, $RMSEA = 0.000$)

คำสำคัญ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อเจตคติต่อวิชาชีพครู เจตคติต่อวิชาชีพครู

ABSTRACT

The purposes of this research were 1) to study the attitude toward the teaching profession of students in the Faculty of Education in Valaya Alongkron Rajabhat University under the Royal Patronage. 2) To study factors affecting the attitude toward the teaching profession of students in Faculty of Education in Valaya Alongkron Rajabhat University under the Royal Patronage. The research sample consisted of 306 elementary students in the Faculty of Education Undergraduate in Valaya Alongkorn Rajabhat University and student were studied in the second semester of the 2559 academic year. The instrument used was a questionnaire measuring factors affecting the attitude toward the teaching profession of students in Faculty of Education in Valaya Alongkron Rajabhat University under the Royal Patronage. The reliability of the questionnaire was 0.938. Data were analyzed by frequency, percentage, mean, and standard deviation. Analysis of correlation and causal relationships model using with statistical program.

The research findings were as follows:

1) the attitude toward the teaching profession of students in the Faculty of Education Undergraduate in Valaya Alongkorn Rajabhat University were high in all aspects. The highest was instructional processes, then teaching professional status and the expect toward the teaching profession respectively.

2) the results of the causal relationship analysis of factors affecting the attitude toward the teaching profession of students in the Faculty of Education. The teaching atmosphere variable were significant variables had the highest direct influence on the attitude toward the teaching profession of students in the Faculty of Education. The path coefficients was 0.23, then the family support variable was 0.20, motivation variable was 0.17, the correlation between teacher-student interactions was 0.14, and the good role model of a teacher was 0.13 , respectively. The causal model accounted for 82 % of variance in the attitude toward the teaching profession of students in the Faculty of Education Undergraduate in Valaya Alongkorn Rajabhat University The causal model fitted the empirical data. ($\chi^2 = 0.00$, $df = 0$, $p\text{-value} = 1.00$, $RMSEA = 0.000$)

Keywords

Factors Affecting the Attitude toward the Teaching Profession, the Attitude toward the Teaching Profession

ความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 มาตรา 6 กล่าวว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจสติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและในมาตรา 52 กล่าวว่าให้กระทรวงส่งเสริมให้มีระบบกระบวนการผลิตการพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง โดยการกำกับและประสานงานให้สถาบันที่ทำหน้าที่ผลิตและพัฒนาครู อาจารย์รวมทั้งบุคลากรทางการศึกษาให้มีความพร้อมและมีความเข้มแข็งในการเตรียมบุคลากรใหม่และการพัฒนาบุคลากรประจำการอย่างต่อเนื่อง และในมาตรา 56 กล่าวว่า การผลิตและการพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา การพัฒนามาตรฐานและจรรยาบรรณของวิชาชีพในสถานศึกษาระดับปริญญาที่เป็นนิติบุคคลให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วย การจัดตั้งสถานศึกษาแต่ละแห่งและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้คุรุสภาได้กำหนดเกณฑ์การรับรองปริญญาทางการศึกษาเพื่อการประกอบวิชาชีพครูไว้ (Announcement of the Teachers Council of Thailand, 2014) โดยกล่าวถึง มาตรฐานบัณฑิตครูไว้ว่า บัณฑิตต้องมีความรู้ มีการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา มีการปฏิบัติตนที่เหมาะสมกับความ เป็นครูและการพัฒนาคุณลักษณะความเป็นครูและด้วยเหตุที่วิชาชีพครูเป็นวิชาชีพชั้นสูงและเป็นวิชาชีพ

ควบคุม กล่าวคือ ผู้ที่จะประกอบวิชาชีพนี้ต้องได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพจากคุรุสภาซึ่งเป็นองค์กรวิชาชีพครู มีหน้าที่กำกับดูแลการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพมีอำนาจในการออกพักใช้ เพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ส่งเสริมพัฒนาการประกอบวิชาชีพ และเป็นตัวแทน ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาของประเทศไทย ซึ่งแม้จะมีการกำกับดูแลการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพดังกล่าว แต่ก็ยังมีครูจำนวนหนึ่งถูกกล่าวหาหรือถูกกล่าวโทษว่าเป็นผู้ประกอบวิชาชีพที่ประพฤติผิดจรรยาบรรณ ซึ่งสอดคล้องกับผลสรุปการดำเนินงาน 9 ปี ของการปฏิรูปการศึกษา (พ.ศ. 2542-2551) ในประเด็นปัญหาด้านการผลิตและการพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาว่า หลักสูตรการผลิตครูไม่สอดคล้องกับการปฏิบัติจริง ขาดการประสานระหว่างหน่วยผลิตและหน่วยที่ใช้ครู คุณภาพบัณฑิตยังไม่เป็นที่พึงพอใจ และความศรัทธาต่อวิชาชีพครูยังมีน้อย ทำให้คนดี คนเก่ง ไม่ต้องการเป็นครู ทำให้ขาดครูที่มีคุณภาพ ครูบางส่วนยังขาดจิตสำนึก จิตวิญญาณความเป็นครู (Office of the Education Council, 2009)

ทั้งนี้วิชาชีพครูจึงเป็นวิชาชีพที่ต้องมีความรับผิดชอบ มีความเตรียมตัวอีกทั้งยังเป็นวิชาชีพที่ได้รับการคาดหวังจากสังคมที่สูงขึ้นไปเรื่อย ๆ ตามความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น กระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดมาตรฐานวิชาชีพครู มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพไว้ว่า ผู้ที่จะประกอบวิชาชีพครูได้นั้นต้องมีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการศึกษาหรือเทียบเท่า หรือคุณวุฒิอื่นที่คุรุสภารับรอง โดยมีมาตรฐานความรู้ 11 ข้อดังต่อไปนี้ 1) ความเป็นครู 2) ปรัชญาการศึกษา 3) ภาษาและวัฒนธรรม 4) จิตวิทยาสำหรับครู 5) หลักสูตร 6) การจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน 7) การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ 8) นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา 9) การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ 10) การประกันคุณภาพการศึกษา และ 11) คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ (Announcement of the Teachers Council of Thailand Board, 2013) เมื่อพิจารณาพบว่าในข้อ 1) ความเป็นครูบรรจุสาระความรู้ เรื่องการสร้างเจตคติที่ดีที่ต่อวิชาชีพครูไว้ด้วย ซึ่งการสร้างเจตคติที่ดีต่ออาชีพครูอาจครอบคลุมถึงความรู้สึกรักหรือมีศรัทธาต่องาน การสอน กิจกรรมการเรียนการสอน กิจกรรมการพัฒนานักเรียน กิจกรรมต่าง ๆ ที่ได้ดำเนินการในสถานศึกษา และการปลูกฝังให้มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู จะก่อให้เกิดการมีจิตใจเอนเอียงในทางบวกต่ออาชีพครูว่าเป็นอาชีพที่สำคัญต่อสังคม เป็นอาชีพที่ต้องอาศัยความรู้ความสามารถและมีวุฒิภาวะทุก ๆ ด้านเป็นอย่างมากจนเป็นระดับวิชาชีพ บุคคลที่ประกอบอาชีพครูโดยมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครูย่อมมีโอกาสที่จะสอนได้ดีกว่าบุคคลที่ดูหมิ่น ดูแคลน หรือเบียดเบียนวิชาชีพครูอย่างแน่นอน (Intharaprawat, 2014 cited in Pawabutr, 2015)

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ มีบทบาทในการผลิตครูตามหลักสูตร 5 ปี โดยการจัดการศึกษาให้นักศึกษาได้เรียนรู้ในมหาวิทยาลัยเป็นระยะเวลา 4 ปี และออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในปีสุดท้ายอีก 1 ปี โดยมีการนิเทศให้คำแนะนำในการปรึกษาและติดตามประเมินผลจากอาจารย์นิเทศร่วมกับครูพี่เลี้ยงในโรงเรียนที่นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู อีกทั้งจากข้อสรุปของอาจารย์ประจำสาขาวิทยาศาสตร์ คณะครุศาสตร์ ที่เป็นอาจารย์นิเทศ พบว่า พฤติกรรมที่ยังเป็นปัญหาบางส่วน ก็คือ ปัญหาด้านพฤติกรรมความเป็นครูขณะออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ การประพฤติตนให้เหมาะสมกับสถานภาพและเป็นแบบอย่างที่ดี มีความรับผิดชอบ อดทนและมีจิต

อาสาในการทำงานและจากการประชุมสัมมนาอาจารย์ประจำสาขาวิทยาศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ พบว่า นักศึกษาคณะครุศาสตร์บางส่วนบางคนมีความรู้สึกและมีความคิดเห็นว่า ต้องการย้ายไปศึกษาคณะอื่น ๆ และ/หรือ ถ้าจบการศึกษาแล้วอาจไม่ไปประกอบอาชีพครู อันเนื่องมาจากเหตุผลหลายประการ เช่น บรรยากาศในการเรียนการสอนที่น่าเบื่อ การปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนการเป็นแบบอย่างที่ดีของบุคคลที่ประกอบอาชีพครู การได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว เป็นต้น

จากข้อมูลและสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะเป็นคณาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์มีหน้าที่อบรมให้ความรู้และจัดการเรียนการสอนให้นักศึกษา จึงมองเห็นถึงความสำคัญของผู้ที่จะมาประกอบวิชาชีพครู ต้องมีพื้นฐานมาจากความศรัทธาและเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครูจึงจะสามารถเป็นครูที่ดีได้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาและวิจัยเรื่องเจตคติต่อวิชาชีพครูของนักศึกษา ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อคณะครุศาสตร์ ในการเตรียมความพร้อมความเป็นครู ให้กับนักศึกษาก่อนที่จะออกไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและเพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรวิชาวิชาชีพครูและ/หรือพัฒนากิจกรรมที่ส่งเสริมเจตคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพครูที่คณะครุศาสตร์ต้องมีข้อมูลนำไปพัฒนานักศึกษาต่อไป

โจทย์วิจัย/ปัญหาวิจัย

นักศึกษาในคณะครุศาสตร์นั้นมีเจตคติต่อวิชาชีพครูอยู่ในระดับใดและมีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อเจตคติวิชาชีพครูของนักศึกษา

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับเจตคติต่อวิชาชีพครูของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี
2. เพื่อศึกษารูปแบบเชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อเจตคติวิชาชีพครูของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษาคณะครุศาสตร์ ที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 - 4 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ จังหวัดปทุมธานี ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 รวม 7 สาขา ได้แก่ คณิตศาสตร์ เคมีและวิทยาศาสตร์ทั่วไป ชีววิทยาและวิทยาศาสตร์ทั่วไป การศึกษาปฐมวัย ภาษาไทย ภาษาจีน ภาษาอังกฤษ รวมทั้งสิ้น 1,336 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาคณะครุศาสตร์ ที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 - 4 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ จังหวัดปทุมธานี ที่กำลังศึกษาอยู่ใน

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 และได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้กฎที่ชูแมคเกอร์ และ โลแมกซ์ แฮร์ และคณะ (Schumacher & Lomax, 1996; Hair et al, 1998) แนะนำให้ใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 10 – 20 คน ต่อตัวแปรในการวิจัย 1 ตัวแปร การวิจัยครั้งนี้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง 20 คนต่อ 1 ตัวแปร การวิจัยครั้งนี้ศึกษาตัวแปรสังเกตได้ทั้งหมด 5 ตัวแปร จึงได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำเท่ากับ 100 คน แต่เพื่อให้เกิดความคลาดเคลื่อนน้อยลงจากอัตราการตอบกลับของแบบสอบถามในการวิจัย ผู้วิจัยได้ปรับขนาดของกลุ่มตัวอย่างเป็น 306 คน เพื่อให้ได้ข้อมูลตอบกลับที่เพียงพอในการวิเคราะห์ข้อมูล

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อเจตคติวิชาชีพครูของนักศึกษา คณะครุศาสตร์ จำนวน 1 ฉบับ ประกอบด้วย 3 ตอน คือ 1) ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา 2) ระดับเจตคติต่อวิชาชีพครูของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ และ 3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อเจตคติวิชาชีพครูของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ในจังหวัดปทุมธานี แบบสอบถามนี้มีค่าความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ 0.938

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ 1. ตัวแปรต้น ได้แก่ ตัวแปรสังเกตได้ จำนวน 5 ตัวแปร ได้แก่ ตัวแปรบรรยากาศการเรียนการสอน ตัวแปรการได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว ตัวแปรการปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา ตัวแปรแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และตัวแปรการเป็นแบบอย่างที่ดีของบุคคลที่ประกอบอาชีพครู 2. ตัวแปรตาม ได้แก่ เจตคติต่อวิชาชีพครูของนักศึกษาคณะครุศาสตร์

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นขั้นตอน ดังนี้

3.1 ติดต่อขอความร่วมมือจากสาขาวิชาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และจัดเตรียมเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลให้พร้อมและเพียงพอกับจำนวนนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง

3.2 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559

3.3 เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลครบทุกสาขาวิชาแล้ว นำแบบสอบถาม ทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ในการตอบได้แบบสอบถามจำนวน 306 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 นำข้อมูลที่ได้มาลงรหัสเพื่อนำไปวิเคราะห์ต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้วิจัยมีขั้นตอนวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

4.1 ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปร ประกอบด้วย ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิตเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความเบ้ และค่าความโด่ง เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

4.2 วิเคราะห์รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อเจตคติวิชาชีพครูของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ประกอบด้วยค่าประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ขนาดของเส้นอิทธิพล ลักษณะอิทธิพลเชิงสาเหตุระหว่างตัวแปรในโมเดล และวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ระดับเจตคติวิชาชีพครูของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ในภาพรวม แสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ระดับเจตคติวิชาชีพครูของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ในภาพรวม

ระดับเจตคติวิชาชีพครูของนักศึกษา	n= 306		ระดับ
	$\bar{X}$	S.D.	
1.ด้านสถานภาพวิชาชีพครู	4.54	0.43	มากที่สุด
2.ด้านลักษณะความเป็นครู	4.52	0.46	มากที่สุด
3.ด้านความคาดหวังต่อวิชาชีพครู	4.51	0.43	มากที่สุด
4.ด้านกระบวนการเรียนรู้วิชาชีพครู	4.58	0.48	มากที่สุด
รวม	4.54	0.38	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่าระดับเจตคติต่อวิชาชีพครูของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเลขคณิตอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.38) และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยเลขคณิตสูงสุด ได้แก่ ด้านกระบวนการเรียนรู้วิชาชีพครูมีค่าเฉลี่ยเลขคณิตอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.48) รองลงมาคือ ด้านสถานภาพวิชาชีพครูมีค่าเฉลี่ยเลขคณิตอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.43) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยเลขคณิตต่ำสุด คือ ด้านความคาดหวังต่อวิชาชีพครูมีค่าเฉลี่ยเลขคณิตอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.43) ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อเจตคติวิชาชีพครูของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

2.1 ผลการตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อเจตคติวิชาชีพครูของนักศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ รวมทั้งหมด 5 ตัวแปร ผู้วิจัยจะวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบค่าบ่งชี้การไม่เกิดความสัมพันธ์กันเองระหว่างคู่ตัวแปร (Multicollinearity) โดยพิจารณาจาก 1) ค่าVariance Inflation Factor (VIF) ต้องมีค่าไม่มากกว่า 10 และ 2) ค่า Tolerance ไม่น้อยกว่า 0.100 ซึ่งรายละเอียดผลการวิเคราะห์ดังแสดงในตารางที่ 2

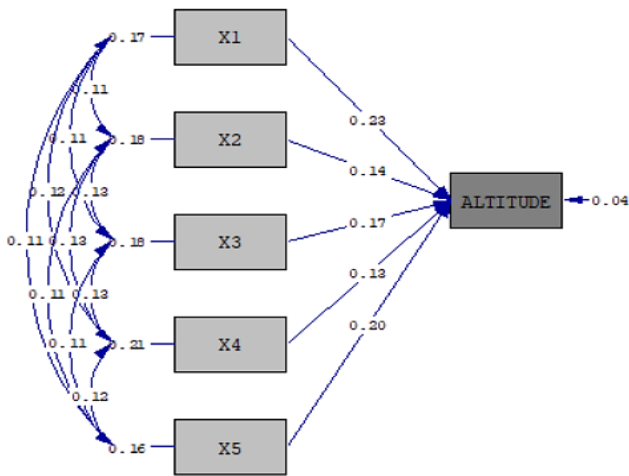
ตารางที่ 2 ค่าสถิติของตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อเจตคติวิชาชีพครูของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

ตัวแปรอิสระ	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย		t	Sig.	Tolerance	VIF
	b	β				
X1	.228	.251	5.27	.000	.453	2.207
X2	.137	.155	2.99	.003	.382	2.620
X3	.170	.191	3.54	.000	.352	2.845
X4	.130	.159	3.22	.001	.423	2.366
X5	.205	.219	4.53	.000	.438	2.283
R = 0.830 R ² = 0.688 F Change = 134.27 Sig. F Change = 0.000 Durbin-Watson = 1.778						

จากตารางที่ 2 พบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อเจตคติวิชาชีพครูของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี รวมทั้งหมด 5 ตัวแปร มีค่าองค์ประกอบที่สูงเกินความเป็นจริง (VIF) อยู่ระหว่าง 2.207 ถึง 2.845 มีค่าไม่มากกว่า 10 แสดงว่า ตัวแปรทั้ง 5 ตัวแปรไม่มีปัญหาเกิดความสัมพันธ์กันเองระหว่างคู่ตัวแปร (Multicollinearity) และมีค่าความคลาดเคลื่อนที่ยินยอมได้ (Tolerance) อยู่ระหว่าง 0.352 ถึง 0.453 ไม่น้อยกว่าเกณฑ์ที่กำหนดจึงสามารถนำตัวแปรทั้ง 5 ตัวแปร เป็นตัวแปรสาเหตุวิเคราะห์รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุได้เมื่อพิจารณา ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปร ทั้ง 5 ตัวแปร พบว่า ตัวแปรอิสระทั้ง 5 ตัวแปร ได้แก่ 1) บรรยากาศการเรียนการสอน (X1, b = 0.228, t = 5.27) 2) การได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว (X5, b = 0.205, t = 4.53) 3) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X3, b = 0.170, t = 3.54) 4) การปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา (X2, b = 0.137, t = 2.99) และ 5) การเป็นแบบอย่างที่ดีของบุคคลที่ประกอบอาชีพครู (X4, b = 0.130, t = 3.22) ตามลำดับ มีอิทธิพลทางตรงหรือส่งผลต่อเจตคติวิชาชีพครูของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

2.2 ผลการวิเคราะห์รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อเจตคติวิชาชีพครูของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ อธิบายตามสมมุติฐานจากการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์เส้นทาง (Path coefficients) ทดสอบนัยสำคัญของสัมประสิทธิ์เส้นทางด้วย การทดสอบค่าสถิติทดสอบ t (t-test) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ รวมทั้งผลการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุกับข้อมูลเชิงประจักษ์แสดงดังภาพที่ 1 และตารางที่ 3

Chi-Square=0.00, df=0, P-value=1.00000, RMSEA=0.000

ภาพที่ 1 รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อเจตคติวิชาชีพครูของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

ตารางที่ 3 แสดงสัมประสิทธิ์เส้นทาง ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ของตัวแปรสาเหตุที่ส่งผลต่อเจตคติวิชาชีพครูของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ของนักศึกษาและผลการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบตามสมมุติฐาน

ตัวแปรเหตุ	ตัวแปรผล	R	R ²	P _{ij}	t	Sig.
X1				0.23	5.27	0.00
X2				0.14	2.99	0.00
X3	Attitude	0.83	0.69	0.17	3.54	0.00
X4				0.13	3.22	0.00
X5				0.20	4.53	0.00
$\chi^2 = 0.000$, df = 0 , p-value = 1.000 , RMSEA = 0.000						

จากภาพที่ 1 และตารางที่ 3 พบว่า ตัวแปรสังเกตได้ทั้ง 5 ตัวแปร ได้แก่ บรรยากาศการเรียน การสอน การได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา และการเป็นแบบอย่างที่ดีของบุคคลที่ประกอบอาชีพครู เป็นตัวแปรที่มีนัยสำคัญมีอิทธิพลทางตรงหรือส่งผลต่อตัวแปรเจตคติต่อวิชาชีพครูของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทาง (Path coefficients) ดังนี้ 0.23, 0.20, 0.17, 0.14 และ 0.13 ตามลำดับ ทั้งนี้ตัวแปรสังเกตได้ทั้ง 5 ตัวแปรสามารถอธิบายความแปรปรวนของตัว

แปรเจตคติต่อวิชาชีพครูของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ได้ร้อยละ 69

สรุปโดยภาพรวมพบว่า รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อเจตคติวิชาชีพครูของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ได้ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบความสัมพันธ์ของตัวแปรมีความเหมาะสมและมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ อยู่ในเกณฑ์ที่ดี ($\chi^2 = 0.00$, $df = 0$, $p\text{-value} = 1.00$, $RMSEA = 0.000$) เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผล

1) จากผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาคณะครุศาสตร์มีระดับเจตคติอยู่ในระดับมากที่สุดทั้งในภาพรวมและรายด้านทุกด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านักศึกษาคณะครุศาสตร์ส่วนใหญ่ได้มีการเรียนรู้ รั้งรู้ มีความเข้าใจ และมีโอกาสได้เรียนรู้กับคณาจารย์คณะครุศาสตร์ที่เป็นแบบอย่างที่ดีและอาจประทับใจในบรรยากาศการเรียนการสอนของคณาจารย์คณะครุศาสตร์และหรือคุณครูที่เคยสอนนักศึกษาในชั้นมัธยมศึกษา จึงทำให้นักศึกษาที่เรียนในคณะครุศาสตร์ทุกสาขาวิชา มีระดับเจตคติต่อวิชาชีพครูอยู่ในระดับมากที่สุดสอดคล้องกับงานวิจัยของเบลค และเพจ (Black and Page, 1958 cited in Saiyos, 1997) ที่ศึกษาความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพครูของนักเรียนที่เรียนปีที่สองกับ ปีสุดท้ายพบว่า ความคิดเห็นไม่แตกต่างกันเนื่องจากประทับใจในลักษณะต่าง ๆ ของคุณครูที่เคยสอนมาและอาชีพครูเป็นอาชีพที่คอยดูแลช่วยเหลือนักเรียนมองนักเรียนเป็นลูกศิษย์ของตนเองเปรียบเหมือนลูกของตนเองมีความรู้สึกหวังดีต่อนักเรียน และสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของ แบนดูรา (Bandura, 1986) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้ส่วนใหญ่ของคนเรานั้นเกิดขึ้น จากตัวแบบที่มีความใกล้ชิดเช่น ถ้าในโรงเรียนมีครูเป็นตัวแบบที่มีอิทธิพลต่อ นักเรียน โดยนอกจากครูจะเป็นตัวแบบแล้วยังช่วยสอนให้นักเรียนเป็นทั้งตัวแบบและผู้เรียนที่มีคุณค่า มีพฤติกรรมตามที่สังคมต้องการการปลูกฝังพฤติกรรมที่ดีนั้น ๆ ซึ่งคณาจารย์คณะครุศาสตร์ที่ทำหน้าที่สอนและอบรมนักเรียนนั้นเป็นทั้งตัวแบบที่มีความใกล้ชิดกับนักศึกษาและเป็นตัวอย่างในการสนับสนุนให้นักศึกษามีความรู้สึกนึกคิดและเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครูและอาจเป็นเพราะว่านักเรียนที่เลือกศึกษาคณะครุศาสตร์เพราะต้องการเป็นครูและชอบเป็นครู และเห็นว่าเป็นอาชีพที่ช่วยพัฒนาประเทศชาติ อาชีพครูมีประโยชน์ต่อสังคมและส่วนรวม ต้องการความเสียสละ และความอดทน เป็นวิชาชีพที่มีความก้าวหน้าในอาชีพ มีเกียรติสูงในสังคม เป็นผู้รักษาและถ่ายทอดขนบธรรมเนียมประเพณีที่ดีของชาติ เป็นที่นับถือของคนในสังคม

2) จากผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรสังเกตได้ ทั้ง 5 ตัวแปร ได้แก่ บรรยากาศการเรียนการสอน การได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา และการเป็นแบบอย่างที่ดีของบุคคลที่ประกอบอาชีพครู ส่งผลต่อเจตคติต่อวิชาชีพครูของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ตามลำดับอภิปรายผลได้ดังนี้

บรรยากาศการเรียนการสอน มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทาง (Path coefficients) สูงสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า คณาจารย์คณะครุศาสตร์นอกจากจะสอนตามรายวิชาที่ได้รับมอบหมายแล้วในแต่ละรายวิชา คณาจารย์คณะครุศาสตร์ต้องมีหน้าที่ปลูกฝังเจตคติวิชาชีพครูตั้งแต่เริ่มแรกในการเข้าศึกษาต่อ มุ่งเน้นให้

นักศึกษาได้รับรู้ บทบาทความสำคัญของครูที่มีต่อสังคมแสดงให้เห็นว่า วิชาชีพครู มีเกียรติสูง นายกย่อง ให้ความรู้เกี่ยวกับบรยากาศ โอกาสในการดำเนินวิชาชีพให้ถูกต้อง ซึ่งคณะครุศาสตร์ได้ทำในรูปแบบของการ ปฐมนิเทศ หรือกิจกรรมเสริมหลักสูตรในโอกาสต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างทัศนคติและเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู เช่น กิจกรรมวันครู วันก่อตั้งสถาบัน เป็นต้น ส่งเสริมให้มีการค้นคว้าเกี่ยวกับงานของครูไทย เช่น ชีวิตประวัติ ผลงาน วิธีการสอน ฯลฯ เพื่อเป็นการปลูกฝังเจตคติวิชาชีพครูและเป็นตัวอย่างแก่นักศึกษาครูในทุกชั้นปี

การได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวส่งผลต่อเจตคติวิชาชีพครูของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี นั้นอาจเป็นผลมาจาก บิดามารดา หรือผู้ปกครอง มีการดูแลเอาใจใส่ ให้ความรัก ความใกล้ชิด เข้าใจกัน คอยช่วยเหลือสนับสนุน ไว้วางใจกัน รับฟังและยอมรับความคิดเห็นซึ่งกันและกัน จะสามารถส่งเสริมและพัฒนาจริยธรรมด้านต่าง ๆ แก่นักศึกษาคณะครุศาสตร์ ไม่ว่าจะเป็นด้านความซื่อสัตย์สุจริต ความรับผิดชอบ มีระเบียบ วินัย ประหยัด อุดหนุน เสียสละ กตัญญู และ นักศึกษาคณะครุศาสตร์ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูที่ดี ส่งผลให้นักศึกษาคณะครุศาสตร์มีเจตคติที่ดีต่อทุก ๆ เรื่องที่นักศึกษาเข้าไปร่วมกิจกรรม สอดคล้องกับการศึกษาของ เฮอร์ล็อก (Hurlock, 1967) ซึ่งพบว่า ผลของการอบรมเลี้ยงดูเด็กโดยวิธีประชาธิปไตย ให้ความรัก ความสนใจ และเห็นความสำคัญของเด็ก จะทำให้เด็กมีความเชื่อมั่นในตนเอง มีเพื่อนมาก เป็นมิตร ซื่อสัตย์ คล่องแคล่ว ร่าเริง มีอารมณ์มั่นคง มีความคิดริเริ่ม ฟังตนเอง สามารถเผชิญชีวิตด้วยความมั่นใจและทำให้เด็กรู้จักรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมและสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของ แบนดูรา (Bandura, 1986) ที่มีความเชื่อว่า การเรียนรู้ส่วนใหญ่ของคนเราเกิดขึ้นจากตัวแบบ ซึ่งตัวแบบที่เป็นบุคคลจริงจะมีผลต่อการเรียนรู้และการเกิดพฤติกรรมของบุคคล เนื่องจากโอกาสสังเกตและปฏิสัมพันธ์โดยตรง ผู้ปกครอง คือ ตัวแบบที่มีความใกล้ชิดกับนักศึกษา พฤติกรรมของผู้ปกครองจึงมีผลต่อนักศึกษา นั่นคือ ถ้าผู้ปกครองมีเจตคติวิชาชีพครูที่ดีก็ จะส่งผลให้นักศึกษามีแนวโน้มที่จะมีเจตคติต่อวิชาชีพครูที่ดี

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ส่งผลต่อเจตคติวิชาชีพครูของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ วไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี นั้นอาจเป็นผลมาจากแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นความปรารถนาจะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ด้วยคุณลักษณะของนักศึกษาที่พึงประสงค์ของคณะครุศาสตร์ นักศึกษาวิชาชีพครูต้องมีใบประกอบวิชาชีพครู นักศึกษาต้องมีแรงจูงใจที่ศึกษาวิชาชีพครูอย่างตั้งใจ นักศึกษาจึงต้องมีแรงจูงใจที่จะต้องพยายามทำให้ดีตามมาตรฐานวิชาชีพครู และเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ผลักดันให้นักศึกษาที่มีความต้องการประกอบอาชีพครู ต้องการมีสถานะที่สูงขึ้น ต้องมีความรับผิดชอบมากขึ้น มีความต้องการความสำเร็จสูงขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของเฮร์แมนส์ (Hermans, 1970) ที่กล่าวไว้ว่า ลักษณะของบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง พบว่า บุคคลนั้นมีความรับผิดชอบสูงด้วยและบุคคลนั้นคำนึงถึงเหตุการณ์ในอนาคตมากกว่าบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำดังนั้นอาจเป็นไปได้ว่านักศึกษาคณะครุศาสตร์ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจึงส่งผลต่อเจตคติต่อวิชาชีพครูสูงตามไปด้วย

การปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาส่งผลต่อเจตคติวิชาชีพครูของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี นั้นอาจเป็นผลมาจากอาจารย์เป็นผู้มีบทบาทสำคัญที่สุดในการจัดและดำเนินกิจกรรมการสอนในห้องเรียน อาจารย์เป็นผู้นำความคิดและเป็นผู้มี

อิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อม เพื่อให้ นักศึกษามีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ พฤติกรรมของอาจารย์นั้นจะเป็นตัวกำหนดที่สำคัญของการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน และมีอิทธิพลต่อจิตใจของผู้เรียนรวมทั้งมีเจตคติของนักศึกษาที่มีต่อสังคม ปฏิสัมพันธ์จึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากอาจารย์และนักศึกษามีการโต้ตอบและสื่อความหมายต่อกันอยู่ตลอดเวลา ไม่ว่าจะเป็นระหว่างการอธิบาย การถามคำถาม การตอบคำถาม การซักถาม จะเห็นได้ว่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาเป็นส่วนที่ช่วยให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้เป็นอย่างมากสอดคล้องกับแฟลนเดอร์ (Flanders, 1970) ได้ศึกษาปัญหา พฤติกรรม การสอนที่เกี่ยวกับปฏิสัมพันธ์ (interaction) ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาวามีอิทธิพลต่อการเรียนรู้และการ ประสบผลสำเร็จ พบว่า ถ้าอาจารย์มีปฏิสัมพันธ์ทางบวกกับนักศึกษาก็จะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้และการปรับตัวให้กับนักศึกษา แต่ถ้ามีปฏิสัมพันธ์ในทางลบก็จะทำให้นักศึกษาเกิดความคับข้องใจและเป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้ได้ รวมทั้งส่งผลต่อเจตคติในทางที่ติดลบ เพราะฉะนั้น การปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับ นักศึกษาจึงส่งผลต่อเจตคติต่อวิชาชีพครูของนักศึกษาคณะครุศาสตร์

การเป็นแบบอย่างที่ดีของบุคคลที่ประกอบอาชีพครูส่งผลต่อเจตคติวิชาชีพครูของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี นั้นอาจเป็นผลมาจากอาจารย์เป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับนักศึกษา ดังนั้นสิ่งที่อาจารย์และหรือครูแสดงออกย่อมมีอิทธิพลต่อนักศึกษา การให้ความรู้และการอบรมย่อมมีผลต่อความรู้สึกรู้สึก การเป็นตัวแบบ ถ้าเป็นการกระทำที่ถูกต้องจะต้องทำให้มีการคล้อยตาม อาจารย์ผู้เป็นตัวแบบจึงจำเป็นต้องมีพฤติกรรมที่ถูกต้องและดีงามเสมอ และครูอาจารย์ควรเป็นบุคคลที่กระทำตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีเป็นพิเศษ เพราะเด็กและเยาวชนต้องการแบบอย่าง การกระทำ ที่ถูกต้องดีงาม เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตของตน อีกทั้งในปัจจุบันพฤติกรรมต่าง ๆ ของ เด็ก จำนวนมากมักจะได้มาจากแบบอย่างที่มาจากโทรทัศน์ ภาพยนตร์ หรือเพื่อนบ้าน แบบอย่างบางประการ ที่ได้มา จาก สื่อมวลชนอาจจะดี แต่ก็มีพฤติกรรมบางอย่างที่ ลอกเลียนมาเป็นไปในทางลบ เยาวชนที่ขาดความรักความอบอุ่น จากบิดามารดา ปู่ย่า ตายาย และไม่ได้แบบอย่างที่ดีงามจากครูอาจารย์มักจะปฏิบัติตัวไปในทางเสื่อมเสียตามที่ตนเองได้ตัดสินใจ ครูอาจารย์ควรมีการกระทำตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่เด็ก ๆ ที่ตนเอง รับผิดชอบเป็นสิ่งหนึ่งที่ดีที่สุดที่ครูอาจารย์สามารถให้ความช่วยเหลือสังคมได้ และการเป็นแบบอย่างที่ดีจะเป็นเครื่องชักนำให้ผู้อื่นทำตาม การที่ผู้บังคับบัญชาจะนำให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัยตัวผู้บังคับบัญชาเอง จะต้องทำตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีเสียก่อน รวมถึงการสร้างศรัทธา ซึ่งความศรัทธาจะนำมาซึ่งขวัญ กำลังใจ มีความรัก ความร่วมมือร่วมใจ หากผู้ใต้บังคับบัญชามีความศรัทธาต่อผู้บังคับบัญชา ต่องานที่ทำ ต่อสภาพแวดล้อมในการทำงาน บุคคลนั้นก็จะทำงานอย่างมีความตั้งใจ มีความรับผิดชอบ ร่วมมือประสานงาน และปฏิบัติตาม คำสั่งด้วยความเต็มใจ (National Institute for Development of Educational Administrators, 1998) เพราะฉะนั้น การเป็นแบบอย่างที่ดีของบุคคลที่ประกอบอาชีพครู จึงเป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อเจตคติต่อวิชาชีพครูของนักศึกษาคณะครุศาสตร์

3) ผลการตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบเชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อเจตคติวิชาชีพครูของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี พบว่า ค่าไคสแควร์ (χ^2) ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติและดัชนีค่ารากกำลังสองเฉลี่ยของค่าความแตกต่าง

โดยประมาณ (RMSEA) ที่มีค่าเท่ากับ 0.000 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดถือว่ากลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งสอดคล้องกับดัชนีวัดความสอดคล้องเชิงสัมบูรณ์ GFI (Good of Fit) ที่มีค่าเท่ากับ 1.000 มีค่ามากกว่า 0.90 ถือว่ากลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์และค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลที่ได้จากค่าสถิติดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่า รูปแบบที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ที่ดี

ข้อเสนอแนะ

1. ถึงแม้ว่าตัวแปรทุกตัวแปรจะส่งผลต่อเจตคติวิชาชีพรูของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ แต่อย่างไรก็ตามผู้บริหารมหาวิทยาลัย ผู้บริหารคณะครุศาสตร์ คณาจารย์ประจำหลักสูตร ต้องสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ รวมทั้งควรจะต้องมีแนวทางส่งเสริม คณาจารย์ให้ความดูแลเอาใจใส่นักศึกษาคณะครุศาสตร์อย่างสม่ำเสมอ แม้ว่าจะเป็นนักศึกษาคณะครุศาสตร์ส่วนใหญ่จะเป็นวัยรุ่นตอนปลายก็ตาม เพราะการดูแลเอาใจใส่นักศึกษาคณะครุศาสตร์อย่างใกล้ชิด จะช่วยทำให้นักศึกษาคณะครุศาสตร์มีเจตคติที่ดีในการประกอบอาชีพครู มีคุณธรรม มีจริยธรรมสูงขึ้นในทุก ๆ ด้านอีกด้วย โดยคณะครุศาสตร์ควรมีการพัฒนากิจกรรมใหม่ ๆ ที่ส่งเสริมต่อพัฒนาการทางความคิด และเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพรู ที่เป็นการมุ่งเน้นที่การปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงกระบวนการดำเนินงานพัฒนานักศึกษาทั้งคณะหรือทั้งระบบมหาวิทยาลัยให้เกิดความร้อยรัดกัน ซึ่งจะส่งผลต่อการสร้างความตระหนัก จิตสำนึก ค่านิยม และรวมถึงการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของนักศึกษา และบุคลากรทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ทั้งในด้านกิจกรรมการพัฒนานักศึกษา เพื่อให้เกิดความยั่งยืน โดยทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ต้องเข้าไปมีส่วนร่วม (Participation) ในการดำเนินการพัฒนานักศึกษาทั้งระบบมหาวิทยาลัย โดยการมีส่วนร่วมนั้นจะต้องประกอบไปด้วยผู้บริหารมหาวิทยาลัย ผู้บริหารคณาจารย์ประจำหลักสูตร นักศึกษา ชุมชนในท้องถิ่นและองค์กรต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมโดยใช้ชุมชนท้องถิ่นเป็นฐาน โดยอาจสนับสนุนให้ทุกหลักสูตรจัดทำคู่มือกิจกรรมสำหรับพัฒนานักศึกษา เป็นต้น
2. ตัวแปรที่ผู้วิจัยนำมาศึกษาในครั้งนี้ สามารถอธิบายความแปรปรวนของเจตคติวิชาชีพรูของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ได้ร้อยละ 69 ที่เหลือเป็นอิทธิพลจากตัวแปรอื่นที่ไม่ได้นำมาศึกษาตั้งนั้นในการวิจัยครั้งต่อไป ควรพิจารณาตัวแปรที่คาดว่าจะส่งผลต่อเจตคติวิชาชีพรูของนักศึกษาคณะครุศาสตร์มาศึกษาเพิ่มเติม
3. ควรมีการศึกษาวิจัยว่ารูปแบบเชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อเจตคติวิชาชีพรูของนักศึกษาคณะครุศาสตร์มีความแตกต่างกันระหว่างมหาวิทยาลัยแต่ละมหาวิทยาลัยหรือไม่
4. ควรมีการศึกษาวิจัยเรื่องอิทธิพลของกระบวนการหล่อหลอมและการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวว่ามีอิทธิพลและกระบวนการอย่างไร ที่ทำให้นักศึกษาคณะครุศาสตร์มีเจตคติวิชาชีพรูสูงขึ้น
5. ควรมีการศึกษาวิจัยเรื่องความแปรเปลี่ยนของเจตคติวิชาชีพรูว่า มีความแปรเปลี่ยนตามระยะเวลาที่ผ่านไปหรือระดับชั้นในแต่ละปีของนักศึกษาหรือไม่

References

Announcement of the Teachers Council of Thailand Board. (2013). rūāng sārā khwāmru samatthana lāe prasopkān wichāchīp khōng phu prakōp wichāchīp khru phubōrihān

- sathān sukṣā phūbōrīhān kānsukṣā læ sukṣā tām khoḅbangkhap khuru saphā wādūai mātrathān wichāchīp [Subject: Knowledge, competency and professional experience of professional teachers educational manager education administrator and supervisors according to the teachers council of Thailand regulations on professional standards]. **Royal Thai Government Gazette**. Book 130 Special Episode 1563, 43.
- Announcement of the Teachers Council of Thailand. (2014). rūāng kān raprōng parinya læ prakāsāniyabat thāngkān sukṣā phūā kānprakōp wichāchīp Pho.So. 2557 [Subject to certification of degrees and educational certificates for professional practice B.E. 2016]. **Royal Thai Government Gazette**. Book 131 Special Episode 463, 16.
- Bandura, A. (1986). **Social foundations of thought and action: a social cognitive theory**. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice-Hall.
- Flanders, N. (1970). **Analyzing teacher behavior**. Philippines: Addison-Wesley.
- Hair, J. F., et al. (1998). **Multivariate data analysis**. 5th ed. Upper Saddle River, New Jersey: Prentice Hall.
- Hermans, J. M. (1970). A questionnaire measure of achievement motivation. **Journal of Applied Psychology**. 54 (June 1970), 354-355.
- Hurlock, E. B. (1967). **Adolescent deployment**. 3rd ed. New York: McGraw-Hill Book.
- National Institute for Development of Educational Administrators. (1998). **chut fuk ‘oprom phūbōrīhān sathān sukṣā radap sūng phruttkam sāt** [English training package for executive school administrators behavioral science]. Bangkok: Campay Imaging.
- Office of the Education Council. (2009). **‘ēkkasān prakōp kānsōn chut wichākān phatthana khwāmpen khru wichāchīp sarup kāndamnōen ngān kao pī khoḅng kanpatirū kānsukṣā (Pho.So. 2542 - 2551)** [operational summary report of 9 years by education reform (B.E. 1999-2008)]. 4th ed. Bangkok: V.T.C communication.
- Pawabutr, S. (2015). **‘ēkkasān prakōp kānsōn chut wichākān phatthana khwāmpen khru wichāchīp** [Professional teacher development handout]. Bangkok: Suan Sunandha Rajabhat University.
- Saiyos, A. (1997). **kānsukṣā chētakhati thī mī tō ‘āchīp khru** [The study of attitudes towards teacher careers]. The Research of Educational Evaluation and Research major. Faculty of Education, Srinakharinwirot University.
- Schumacher, R. E. & Lomax, R. G. (1996). **A beginner’s guide to structural equation modeling**. New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates, Publishers.